

SENÂYÎ MEHMED EFENDİ'NİN
**ŞEVÂHİDÜ'N-
NÜBÜVVE
TERCÜMESİ**

(İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)

HAZIRLAYAN: NESLİHAN POLAT AKTAŞ

dünbugün
yarin

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

© 2025, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 430

Edebiyat: 230

ISBN 978-625-6063-97-6

Sertifika No: 52315

Baskı Tarihi: İstanbul, 2025

Hazırlayan: Neslihan Polat Aktaş

Dizi Editörü: Furkan Öztürk

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:

Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. A.Ş.

(Sertifika No: 46519)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Senâyi Mehmed Efendi'nin Şevâhidü'n-Nübüvve Tercümesi
(İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)

Hazırlayan: Neslihan Polat Aktaş

İstanbul : DBY Yayınları, 2025.

415 s. ; 13,5 x 21,0 cm __ (DBY Yayınları ; No. 430) __ Dizin var.

ISBN 978-625-6063-97-6

1- Edebiyat 2- Eski Türk Edebiyatı 3- Menkıbe

Bu kitap, Haziran 2017 tarihinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı yüksek lisans programı kapsamında Prof. Dr. Müjgân Çakar danışmanlığında savunulan "Senâyi'nin 'Menâkıb-ı Mu'cizat-ı Resûlu 'llâh' Adlı Eseri (Şevâhidü'n-Nübüvve Tercümesi) (İnceleme-Edisyon kritikli metin)" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Kısaltmalar 6

Önsöz 9

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş 11

“Şevâhidü'n-Nübüvve” ve Tercümeleri 13

1. Şevâhidü'n-nübüvve 13

2. Eserin Tercümeleri 15

Senâyi 23

1. Hayatı 23

2. Eserleri ve Edebî Kişiliği 24

Senâyi'nin Şevâhidü'n-Nübüvve Tercümesi 29

1. Eserin Adı 29

2. Eserin Muhtevâsı 30

3. Eserdeki Mucize ve Menkabelerin Listesi 50

4. Eserin Kaynakları 78

5. Eserde Yer Alan Türkçe Manzumeler 82

6. Eserdeki Ayet ve Hadis İktibasları 92

İKİNCİ BÖLÜM

Metin	99
1. Metnin Nüshaları.....	99
2. Metin Tesisinde Uygulanan Usûl:	106
Sonuç	109
Kaynaklar	113
Transkripsiyon Alfabeti	118

ŞEVÂHİDÜ'N-NÜBÜVVE TERCÜMESİ

(Edisyon Kritikli Metin)

Menâkıb-ı Mu'cizât-ı Resûlu'llâh	121
Nüshaların İlk ve Son Varakları	397
Şahıs ve Yer Adları Dizini	409

Önsöz

Elimizdeki çalışmada XVI. yüzyılda yaşamış Kanûnî devri şairlerden Senâyî Mehmed Efendi tarafından tercüme edilen, Hz. Muhammed'in mucizeleri ile birlikte dört halife, on iki imam ve sahabelerin menkıbelerini konu eden “Şevâhidü'n-Nübüvve” metni incelenmiştir.

Çalışmamızın amacı Arap alfabesiyle tertip edilmiş olan ve elimizde Topkapı Sarayı Kütüphanesi, Millet Kütüphanesi, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Süleymaniye Kütüphanesi ve Chester Beatty Kütüphanesi olmak üzere beş nüshası bulunan bu eserin transkripsiyonlu ve edisyon kritikli metnini ortaya koymaktır. Bununla beraber eserin şekil ve muhteva hususiyetleri üzerinde durularak metnin incelenmesine gayret edilmiştir. Buna ek olarak metnin sonuna şahıs ve yer adları dizini eklenmiştir.

Bu çalışma tarafımızdan hazırlanan yüksek lisans tezine dayanmaktadır, daha önce temin edilememiş olan bir nüshanın eklenmesi suretiyle geliştirilmiş ve yeniden düzenlenmiştir. Öncelikle bahse konu olan yazma metni benimle paylaşan ve ardından bütün aşamalarda değerli katkı ve görüşleriyle çalışmanın şekillenmesini sağlayan, sonsuz desteğiyle ve teşvikleriyle beni daima yüreklendiren kıymetli hocam Prof. Dr. Müjgân Çakır'a çok teşekkür ederim. Çalışmam sırasında yol gösterici fikirlerini ve tavsiyelerini benden esirgemeyen,

her zaman ilmî ve manevî desteğini gördüğüm kıymetli hocam Prof. Dr. Hanife Koncu'ya da çok teşekkür ederim. Değerli vaktini ayırıp çalışmayı gözden geçiren ve metindeki Farsça şiiri Türkçeye aktaran, her zaman fikirlerinden istifade ettiğim kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Ali Emre Özyıldırım'a ve yine metni okuma nezaketinde bulunan, görüşleriyle çalışmama katkı sağlayan kıymetli hocam Doç. Dr. Leyla Alptekin Sarıoğlu'na içten teşekkürlerimi sunarım. Eserde yer alan Arapça manzum ve bazı mensur parçaları okuyarak metnin kurulmasına katkı sağlayan Doç. Dr. Mahmut Recep Keleş'e ve çeşitli vesilelerle yardımlarını gördüğüm Philip Roe'ya da şükranlarımı sunarım. Daima yardım ve desteklerini hissettiğim sevgili eşim Volkan Aktaş ve kıymetli aileme de minnet duygularımı ifade etmek isterim. Çalışmanın basılmasına vesile olan DBY Yayınları'na ve İrfan Güngörür'e çok teşekkür ederim.

Neslihan Polat Aktaş
İstanbul, 2025

Kaynaklar

- Ahdî (2005), *Gülşen-i Şu'arâ*, Haz.: Süleyman Solmaz, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- ATEŞ, Ahmed (1942), "Metin Tenkidi Hakkında", *Türkiyat Mecmuası*, C. VII-VIII, s. 253-267.
- AYDIN, Hasan (2008), "Gazzâlî ve İbn Rüşd'e Göre Mucize", *Kelam Araştırmaları*, S.2, 2008, s.115-130
- AYVERDİ, İlhan (2011), *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Vakfı Yayınları, İstanbul.
- BEBEK, Adil (2000), "Kelâm Literatü Işığında Mucize ve Hz. Muhammed'e Nisbet Edilen Hissî Mucizelerin Değerlendirilmesi", *M. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.18, s121-148.
- BULUT, Halil İbrahim (2005), "Mucize", *DİA*, C.30, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- (2011), "Peygamberlerin Başarısında Mucizelerin Yeri ve Önemi", *Dil Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, C.11, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- CEYHAN, Âdem (2011), "Lâmiî Çelebi'nin Şevâhidü'n-nübüvve Tercümesi Üzerine", *Bursalı Lâmiî Çelebi ve Dönemi*, Bursa Kültür Sanat ve Turizm A.Ş. Yayınları, Bursa.
- CUNBUR, Müjgân (2007), "Senâ'î", *Türk Dünyası Edebiyatçıları Ansiklopedisi*, C.7, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.

- ÇAKIR, Müjgân (2015), *Mucizeler Kitabı-Klasik Türk Edebiyatında Müstakil Mucizat Metinleri-Mu'cizât-ı Enbiyâ Tercümesi-Sinanoglu Za'îf-Mu'cizât-ı Mustafa (İnceleme-Sadeleştirme-Metin)*, Büyüyen Ay Yayınları, İstanbul.
- (1998), *Nâyî Osman Dede, Hayatı, Sanatı, Eserleri ve Ravzatü'l-i'câz fi'l-mu'cizâti'l-mümtâz'ı*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- (2011), “Cevâbi'nin Mu'cize-nâmesi”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, S.7, İstanbul, s. 23-44.
- DEVELLİOĞLU, Ferit (1999), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi*, Ankara.
- DİLÇİN, Cem (2009), *Yeni Tarama Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Ebû Nuayme el-İsfahânî-İbnü'l-Cevzî (1995), *Sahabeden Günümüze Allah Dostları*, (Çev.: Said Aykut, Enver Güneç, Yahya Atak vd.), Şule Yayınları, İstanbul.
- EL-AZAMÎ, M. Mustafa (1992), “BUHÂRÎ, Muhammed bin İsmâil”, *DİA*, C. 6, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- ez-Zemahşerî (1992), *Rabîü'l-ibrâr ve Nususü'l-ahbar*, Haz.: Abdülemîr Ali Mühennâ, Müessesetü'l-A'lemi li'l-Matbuat, Beyrut.
- GÜLEÇ, Hasan (1998), “Ahizâde Abdülhalim Efendi”, *DİA*, C. 1, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- GÜNDOĞDU, Sevgi (2019), *Senâi Mehmed Efendi'nin Abdurrahman Câmî'ye Ait Şevâhidü'n-Nübüvve İsimli Eserinin Tercümesi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- GÜRER, Dilaver (2009), “Sıfatü's-safve”, *DİA*, C. 37, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- HATİBOĞLU, İbrahim (2006), “Müstağfirî”, *DİA*, C. 32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- İŞİK, Hüseyin Hilmi (2014), *Şevâhidü'n-nübüvve Peygamberlik Müjdeleri*, Hakikat Kitabevi, İstanbul.
- İbn-i Arabî (2006), *Fütûhat-ı Mekkiyye*, Çev.: Ekrem Demirli, Litera Yayıncılık, C. I, İstanbul.

- İbnü'l Cevzî (2006), *Sıfatü's-safve*, Çev.: Abdülvehhab Öztürk, Kahraman Yayınları, İstanbul.
- İmam Müstağfirî (2010), *Delâilü'n-nübüvve*, Haz.: Ahmed bin Faris es-Sellum, Beyrut.
- İPEKTEN, H.- İSEN, M.- TOPARLI, R.- vd. (1988), *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- İsmail Hakkı Uzunçarşılı (1999), *Karesi Meşâhiri*, Haz.: Mehmet Sarı, Ahmet Karaman, Zağnos Kültür ve Eğitim Vakfı Yayınları, Balıkesir.
- KANAR, Mehmet (2012), *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Say Yayınları, İstanbul.
- KAPLAN, Yunus (2014) “Senâyi, Mehmed Senâyi Çelebi, *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/senayi-mehmed-senayi-celebi> [Erişim Tarihi: 29.01.2025]
- KARATAY, Fehmi Edhem (1961), *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*, C.1, İstanbul.
- Kâtip Çelebi (2007), *Keşfü'z-zünûn*, (Haz: Rüşti Balcı), C. 2, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- KILIÇ, Mahmut Erol (1996), “el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye”, *DİA*, C. 13, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Kınalızâde Hasan Çelebi (2009), *Tezkiretü's-Şu'arâ*, Haz. Aysun Sungurhan, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara, 2017, s. 257. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55834,kinalizade-hasan-celebipdf.pdf?0> [Erişim Tarihi 29.01.2025]
- KÖSE, Abdullah (1989), *Delâ'ilü'n-nübüvve Eserleri*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Mehmed bin İsmâil el-Buhârî (1987), *Sahîh-i Buhârî ve Tercemesi*, Çev.: Mehmed Sofuoğlu, Ötügen Yayınları, C. 1, İstanbul.
- Mehmed Süreyya (1996), *Sicill-i Osmânî*, Haz.: Nuri Akbayar, C.5, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Mehmed Tâhir (2003), *Osmanlı Müellifleri*, Haz.: Mustafa Tatçı, Bizim Büro Basımevi, C.II, Ankara.
- Mehmed Tevfik (2012), *Kâfile-i Şu'arâ*, Haz.: Fatma Sabiha Kutlar Oğuz, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Doğu Kütüphanesi Yayınları, İstanbul.
- Muallim Nâcî (1987), *Lugat-ı Nâcî*, Çağrı Yayınları, İstanbul.

- Muhammed Yusuf Kândehevî (1990), *Hayâtü's-Sahâbe*, Çev.: Sıtkı Gülle, Divan Yayınları, İstanbul.
- OKUMUŞ, Ömer (1993), "CÂMÎ, Abdurrahman", *DİA*, C.7, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- ÖZ, Mustafa (2010), "Şevâhidü'n-nübüvve", *DİA*, C. 39, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- ÖZBEK, Durmuş (1997), "Hârikulâde Olaylar", *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.7, s. 167-230.
- ÖZTÜRK, Erdem Can (2014), *Lâmi'î Çelebi'nin Şevâhidü'n-nübüvve Tercümesi: İnceleme-Tenkitledi Metin Dizin*, Doktora Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- (2015), *Lâmi'î Çelebi'nin Şevâhidü'n-nübüvve Tercümesi*, Gece Kitaplığı, İstanbul.
- (2016), "Lâmi'î Çelebi'nin Şevâhidü'n-nübüvve Tercümesi'ne İlâveleri ve Moton Kalesi Fetih-nâmesi", *Turkish Studies*, C. 11, S. 21, s. 319.
- (2021), "ŞEVÂHİDÜ'N-NÜBÜVVE (LÂMÎ'Î ÇELEBİ)", *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, 2021. <http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/sevahidu-n-nubuvve-lami-i-celebi> [Erişim Tarihi: 27.01.2025].
- (2015), "Molla Câmî'den Kaynaklarda Zikredilmeyen Bir Tercüme: İbrahim İbn Hızır Es-Sirozî'nin 'Alâ'imü'n-nübüvve'si", *Sûfi Araştırmaları*, S.11, s.15-30.
- ÖZTÜRK, M.- MERTOĞLU M. (2013), "Zemahşerî", *DİA*, C. 44, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- POLAT, Neslihan (2017), *Senâyi'nin Menâkıb-ı Mu'cizât-ı Resûlu'llah Adli Eseri (Şevâhidü'n-nübüvve) İnceleme-Edisyon Kritikli Metin*, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul.
- (2021), "ŞEVÂHİDÜ'N-NÜBÜVVE TERCÜMESİ (SENÂÎ/SENÂYÎ)", *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, 2021. <http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/sevahidu-n-nubuvve-tercumesi-senai-senayi>. [Erişim Tarihi: 27.01.2025].
- REDHOUSE, Sir James (2006), *Turkish and English Lexicon*, Çağrı Yayınları, İstanbul.

- Rûdânî (2014), *Büyük Hadis Külliyyatı Cem'ü'l-fevâid*, (Çev.: Naim Erdoğan), İz Yayıncılık, İstanbul.
- SARAÇ, M. A. Yekta (2014), *Klasik Edebiyat Bilgisi: Belâgat*, Gökkuşbu Yayınları, İstanbul.
- SELÇUK, Engin (2014), "Senâî/Senâyi Mehmed Efendi", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/senai-senayi-mehmed-efendi>, [Erişim Tarihi: 29.01.2025].
- "Senâî Mehmed Efendi", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, C.7, Dergâh Yayınları, İstanbul 1990.
- SÖNMEZ, Faruk (2021), *Ahizâde Abdülhalîm Efendi'nin Şevâhidü'n-nübüvve Tercümesi (İnceleme-Metin)*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- (2021), "ŞEVÂHİDÜ'N-NÜBÜVVE TERCÜMESİ (HALİMÎ)", *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-ahizade-abdulhalim-efendi> [Erişim Tarihi: 27.01.2025].
- (2023), *Ahizâde Abdülhalîm Efendi'nin Şevâhidü'n-nübüvve Tercümesi (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Fenomen Yayıncılık, İstanbul, 2023.
- STEINGASS, Francis (2015), *A Comprehensive Persian-English Dictionary*, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- Şemseddin Sâmî, *Kâmûsu'l-'Alâm*, Mihran Matbaası, C. 3, İstanbul.
- TAYŞI, M. Serhan (1991), *İstanbul Kitaphıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Kataloğu*, Dersaadet Basım ve Dağıtım, İstanbul.
- TULUM, Mertol (2000), *Tarihî Metin Çalışmalarında Usûl (Menâkıbü'l-Kudsiyye Üzerine Bir Deneme)*, Deniz Kitabevi, İstanbul.
- YAVUZ, Yusuf Şevki (1994), "Delâilü'n-nübüvve", *DİA*, C. 9, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- YILMAZ, Mehmet (2013), *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, Kesit Yayınları, İstanbul.
- (1992), *Edebiyatımızda İslâmî Kaynaklı Sözler*, Enderrun Kitabevi, İstanbul.

SENÂYÎ MEHMED EFENDÎ
ŞEVÂHİDÜ'N-NÜBÜWE
TERCÜMESİ

Edisyon Kritikli Metin

Transkripsiyon Alfabeti

ا	ā, e	ض	z
ب	b	ط	t
ت	t	ظ	z
ث	s	ع	ʿ
ج	c, ç	غ	g
ح	h	ف	f
خ	ḫ	ق	q
د	d	ك	k, ñ
ذ	z	ل	l
ر	r	م	m
ز	z	ن	n
س	s	ه	h, a, e
ش	ş	و	v, o, ö, u, ü, ū
ص	ş	ي	y, ı, î, ĩ
ع	ʿ		

MENÂKIB-I MU‘CİZÂT-I RESÛLU‘LLÂH

[İ, S, M, T, C 1b]

سبحان من خلق الانسان وعلمه البيان وفضله على كثير ممن خلقه بالناطق واللسان انشاء الاشياء على ما شا ودبر امورها من السماء الى الغير الله الاسماء الحسنی وله الحمد في الآخرة والاولی ان تجهر بالقول فإنه يعلم السر واخفي لا يعرب عن علمه مثقال ذرة في الارض ولا في السماء على وجود المصنو وشهد بوحدانيته كل ذرة من ذرات المحدثات ففي كل شئ له آية تدل على أنه واحد ونصلي ونسلم على تاج البشر وسراج الوهاج لا هل المدر والوبر محمد الذي بعث الى الاسود والاحمر وعلى اله واصحابه واولاده و اعقبه خيرة الابرار وبرزة الاخيار ما تعاقب الليل والنهار¹

¹ Allah (cc) tenzih ederim ki o insanı yarattı ona beyanı öğretti. Onu diğer yaratıklarının üstünde konuşma, lisan ve dilediği eşyaları inşa etmek gibi hasletlerle diğer yaratıklarından daha üstün kıldı. İşleri hem yerde hem de gökte insanlara uygun hale getirdi. Allah'ın en güzel isimleri ona mahsus ve o en yücedir. Hamd hem yaratılışta hem de ahirette ona mahsustur. Allah sırları ve gizlenenleri bilir. Allah'ın yeryüzünde ve göklerde onun ilminden en küçük atom zerresi kadar bile hiçbir şey ondan gitmez. Kullarının yaptıklarının varlığına işaret eder. Yaratılanların her zerresinde bulunan niyetleri görür. Onun her şeyde bir olduğuna işaret eden deliller her yerde bulunmaktadır. Beşerin tacı olan peygambere salat ve selam getirelim. Şehirli ve bedeviler için parlayan lamba peygamberdir. O merhamet sahibi olup, siyah ve kızıl derililere gönderilmiştir. Selam onun ailesi, arkadaşları ve çocukları üzerine olsun. Bunlar en hayırlı gece ve gündüzün bile takip ettiği meşhur kulları arasında yer almaktadır.

Medh-i İläh¹

...--/.--/--/...--/...--

1 İtmek ister bu gönül medh-i İläh'ı inşâ²

Aña lâyıq ola mı lîk kitâb-ı imlâ

2 Bestedür femde zebânum resen-i 'acız-ıla uş

Bu taqayyüd idemez kayd-ı lisânumı rehâ

3 Zerreten kem ten-i bî-tâkat olıcağ âhır

Bîşter-i vaşf-ı Hudâ ola mı itmege devâ

[İ, S 2a]

4 'Arşdan 'alî serîr üzre tûran hazret-i Hâk

Görine rûz-ı şümâr ehl-i dilâna ferdâ

[M, T, C 2a]

5 Üstüh'ân gibi cihânun içini eyledi Hâk

Ferah-ı nâs için anda kômadı mağz-ı vefâ

6 Gerçi meşşâta-ı 'âlem görünür gözlere hûb

Heves-i mihri velî oldu anuñ renc ü 'anâ

7 Bunca tâ'ât u 'ibâdât-ı nüfûs-ı fâsid

Kibr-i şeytân gibi eyler kâmusın bel' ü hebâ

8 Şakla bu keştî-i vaşluñ resen-i 'ahdım-kim

Hâdişe bahırnuñ olmadı kenârı peydâ

9 Şad nazar itsem eger rüy-ı recâya âhır

Dağı bir kez oluram görmege tâlîb hâkkâ

10 Hâcet erbâbına olmadı su'âl-i ibrâm

Sâ'ile Hâk vire dinilse talebde n'ola

11 Senüñ aḫvâlünü iz'ân ezedi Hâk

Sırruñ açma bilür ol ḫâlünü bî-çün u çirâ¹

12 Râh-ı 'aşk olmadı bî-renc gerekmez bir dem

Ḫâli her cevr ü cefâdan ola 'uşşâk bile

13 Zaḫm-ı şad cânuma irişse ḫaṭâ olmaya ol

Yâr destinden iren olmaz-ı mış renc ü 'anâ²

13 'Âşıka eylese ger cevr ü cefâ ma'sûkı

Mübteleyâ olur ol râḫat-ıla zevk u şafâ

14 Enbiyâ cevr ü cefâ çekdüğü-çün oldu nebî

Bî-elem olmadı anlara nübüvvet 'itâ

15 Sevdüğü kûlına Hâk kıldı naşib-i âlâm

Ey Şenâyî n'ola miñnetler irişürse saña

16 Bilürem cânuma minnet taraf-ı Hâk'dan eger

Tecrübe zaḫmeti teklîf olunursa baña

Der Beyân-ı Münâcât-ı Bâri Te'âlâ Celle ve 'Alâ³

...--/.--/--/...--

1 Ey Kerîm-i ḫalâyık-ı mevcüd

V'ey Raḫîm-i ahâlî-yi mescüd⁴

2 Dergehüne niyâz-ı ḫâcet için

Geldüm ey şâhibü'l-'aṭâ eknün

3 Ḫâke yüzüm sürüyüben gitdüm

Yâ İlähî seḫân ümîd itdüm⁵

¹ Sırruñ: Sırruñ İ.

² Beyit İ, S nüshalarında yoktur.

³ Der Beyân-ı Münâcât-ı Bâri Te'âlâ Celle ve 'Alâ: Der Beyân-ı Münâcât-ı Bâri Te'âlâ M; Der Beyân-ı Münâcât İ, S; Münâcât-ı İläh C.

⁴ Beyit M nüshasında yoktur.

⁵ ümîd: ümîz C.

¹ Medh-i İläh: Medh-i İläh-ı Hazret-i Bâri Te'âlâ 'Azze ve Celle C.

² İtmek ister bu: Eyledi cân u T, Eyledi gerçi C.

[T 2b]

4 Beni gönderme bâb-ı rahmetden
Nür-veş dağı tâb-ı zahtmetden

[İ, S, M, C 2b]

5 Gideyin şöyle nâ-tüvân mahrûm
Olmayam mahşeründe tâ mezmûm

6 Cennetün yüzini baña göster
Görmege eynür anı cân ister¹

7 Gerçi kim bu gönül cinân ister
Anı andan ziyâde cân ister²

7 Varıcağ bâb-ı 'arza bir sâ'il
Olur Âdem sehâsına mâ'il

8 Nağdine cüduñun şümâr olmaz
Mey-i luğfuñ içen humâr olmaz

9 Ağlaram tâ ölince kapuñda³
Eli boş koma beni tapuñda

10 İhtiyâcum hemîn saña oldı
Yüzümüñ rengi bîm-ile şoldı

11 Añıcağ ben güzeste 'işyânım
Ola düzağda qorqaram cânım

12 N'ola itdümse nâ-sezâ evvel
Eyle şimdi 'atâñı baña mağal

13 Hışmın itse kulına Mevlâsı
Ya'nî görse günehte ol nâsı

¹ Beyit C nüshasında yoktur.

² Beyit İ, S, M, T nüshalarında yoktur.

³ Ağlaram: Ağlarım S.

Şahıs ve Yer Adları Dizini

A	
	Âdem 124, 126, 143, 144, 149, 166, 196
	Ahmed bin Mürsel 348
	Ahmed bin Şalağ 332
	Ahmed bin Şalîh 236
	Ahmed bin Sehî 358
	Ahmed-i Şalîh 332
	Ahmed Müslim 376
	Âhiye 175
	'Â'işe 244, 259, 260, 261, 262, 263, 271
	'Alî 90, 133, 144, 204, 217, 218, 219,
	233, 234, 235, 236, 237, 244, 245,
	246, 247, 258, 259, 260, 261, 262,
	263, 264, 267, 268, 280, 288, 290,
	291, 292, 293, 294, 295, 297, 298,
	299, 300, 301, 302, 303, 304, 305,
	306, 307, 309, 311, 312, 314, 315,
	316, 317, 318, 319, 320, 321, 324,
	330, 331, 336, 338, 343, 349, 358,
	364, 365, 366, 373, 379
	'Alî bin Hüseyin 315, 316, 317, 318, 319
	'Alî bin İbrâhîm 371
	'Alî bin Yağteyn 345, 348
	'Alî bin Zeyd 305
	'Alîyü'r-rizâ 349, 350, 355, 356, 357,
	358, 359, 360, 361, 363
	Âmine 146, 150, 155, 159
	Âmine Hatun 146, 150, 155, 159
'Abbâs 158, 172, 211, 239, 245, 246,	
312, 342	
'Abdu'llâh 142, 145, 146, 155, 161,	
174, 175, 177, 182, 184, 190, 246,	
251, 253, 262, 271, 281, 298, 300,	
310, 321, 322, 382, 384	
'Abdu'llâh bin 'Abbâs 383	
'Abdu'llâh bin 'Amrül-'Âş 262, 263	
'Abdu'llâh bin Hâşeme 240	
'Abdu'llâh bin Hüseyme 240	
'Abdu'llâh bin Huzâfe'yi 230	
'Abdu'llâh bin Selâm 180, 260	
'Abdu'llâh bin Zeyd 377	
'Abdu'llâh bin Zeyd Enşarî 268	
'Abdu'llâh Enşarî 142, 145, 298	
Abdu'llâh İbn-i Mâlik 347	
'Abdu'l-melik bin Mervân 319	
'Abdu'l-mesîh 152, 382	
'Abdu'l-muhtalib 147, 151, 160, 161,	
162, 173, 174, 175, 176	
'Abdu'r-raḥman bin 'Avf 212, 250,	
262, 272	
'Abdu'r-raḥman bin Mülcem 302	
âb-ı Sâve 151	
'Abu'llâh bin Enîs 251	

'Ammâr 225, 262, 264, 330, 332, 338
 'Ammâr bin Yâsir 264, 379
 'Amr bin 'Âş 273
 'Amru bin El-'âş 190
 'Amru bin Mürretü'l-Cühenî 389
 'Amru'l-'Âş 262
 'Araf 332
 'Âş bin El-Vâ'il 194
 'Âş bin Rebî' 195
 'Âş bin Vâ'il 195
 'Âşım bin Şâbit 218
 'Atiyye bin 'Itâ 355
 'Aşmâ binti Mervân 215
 'Avn bin Huşayn 384

B

Bâbil 189, 299
 Bağdâd 332, 343, 346, 348, 349, 360, 367
 Baḥîrâ 177, 178
 Bakı' 244
 Başîr 340
 Başra 177, 178, 277, 347, 384
 Bâzân 231, 232
 Berâ' bin 'Âzib 292
 Beytü'l-mukaddes 168, 192, 226, 314
 Bezîyye(?) binti Hâriş 220
 Bîṭānka 190
 Bişr bin Berâ 235
 Buḥîrâ 177, 178, 269, 270
 Buḥtun Naşarîni 169
 Buḥtün Naşr 169, 170

C

Câbir 222, 223, 250, 253, 298, 321
 Ca'de 310
 Ca'fer bin Ebü Tâlib 264
 Ca'fer bin Ebü Tâlib 190
 Ca'fer-i Şâdık 330, 331, 333, 335, 336,
 337, 338, 340, 341, 342
 cānib-i 'Irâk 260
 Cebele-i Ğassānî 163
 Cebele-yi Ğassānî 389
 Cebel-i Ebü Kubeys 249

Cebel-i Kubeys 146
 Cebel-i Şevr mağârasına 202
 Cehcâh bin Sa'îd Ğaffârî 281
 Cenâb-i İbn-i Muğîre 187
 Cündeb 259
 Cüneyd bin 'Abdu'llâh 291

D

Danyâl 167, 169, 170
 Dâvud 149
 Dâvud, 130, 325
 Dâvud bin 'Alî 341
 Dâvud bin Süleymân 325
 Da'yel bin 'Alîyü'l-cerrâh 351
 Diḥyetü'l-keleb 226
 Dicle 151, 152, 154, 337
 Dicle şuyı 152, 154
 Dümetü'l-Cendel 243

E

Ebrehe 147, 148, 149, 150
 Ebü Bekr 133, 163, 167, 179, 180, 198,
 202, 203, 233, 239, 245, 251, 258,
 259, 260, 264, 269, 270, 271, 276,
 277, 279, 280, 284, 301, 306, 315,
 338, 381, 394
 Ebü Bekr Kuḥâfe 264
 Ebü Bürâd(?) 218
 Ebü Cehl 179, 182, 185, 189, 190, 192,
 193, 198, 237, 256
 Ebü Ḥayyân 277
 Ebü Hureyre 380
 Ebü Hüreyre 170, 247, 248, 251, 308
 Ebü İshâk 346
 Ebü İsmâ'îl Mesnedî 333
 Ebü Kâtâde 239, 240
 Ebü Kubeys tağı 204
 Ebü Kubeys tağına 197
 Ebü Kurşâfe 390
 Ebü Leheb 210, 236
 Ebü'l-Esved Dü'elî 360
 Ebü'l-fazl 211, 363
 Ebü'l-Ķâsım 174, 374

Ebü Mes'ud 242, 266
 Ebü Muḥammed 306, 308
 Ebü Müslim 301
 Ebü Râfî' 234
 Ebü Sa'îd ibn-i Müdnî 347
 Ebü Tâlib 155, 162, 174, 176, 177, 178,
 190, 195, 196, 264, 317
 Ebü's-şalt 359, 360, 362
 Ebü Süfyân 210, 216, 227, 238
 Ebü Süfyân bin Ḥarb 210
 Ebü Ümâme-yi Bâhilî 380
 Ebü Ümeyye 241
 Ebüzer Ğaffârî 242, 265
 Ebüzerî Ğaffârî 241
 Ebvâ 159
 Edhem-i Ḥorasânî 358
 Ekîder 243
 El 'ulâ bin Hızrî 379
 Emru'llâh Aḥmerî 365
 Enes bin Mâlik 208, 254, 258, 384, 394
 Enes bin Mâlikü'l-Enşârî 391
 Enes ibn Mâlik 391
 ErĶâm ibn el-ErĶam 188
 Esmâ binti 'Umeyys 235, 298
 Esmâ binti 'Umeyys 264
 Esved bin Muṭrib 194
 Esved bin Muṭṭalib 195
 Eyyüb 130

F

Fâris 151, 152, 153, 170, 173, 205, 207,
 221, 222, 385
 Fâtıma 266, 311, 317, 320
 Fâtumatü'z-zehra 310
 Fermânî / Ķaramânî 216
 Feyz bin Maṭar 322
 Fîrat 290
 Filistin 155
 Firâs bin 'Amr'dan 304
 fir'avn 143

G

Ħabeşe 148, 160, 244

Ħaccâc 292, 301, 319, 344
 Ħakim bin Elkâş 194
 Ħakîm Gürgânî 365
 Ħalîme 156, 157
 Ħamîde 328, 349
 Ħamza 188, 263
 Ħamza bin 'Amrû'l-eslemî 384
 Ħanîfe 264, 301
 Ħâriş bin 'Abdu'l-muṭṭalib 177
 Ħâriş bin Ebü Zîrâr 214
 Ħâriş bin Şamma 216
 Ħasan 288, 290, 303, 304, 305, 306,
 307, 308, 309, 310, 315, 321, 341,
 343, 349, 372, 375, 376, 377
 Ħasan bin 'Alî 305, 307, 309, 377
 Ħasan Zekî 371, 372, 373
 Ħassân bin Şâbit 389
 Ğazenfer Esedî 373
 Ħızır 317
 Ħızr 135
 Ħicâz 153, 260
 Ħirâ ĝârında 180
 Ħirâ Tağındaki 180
 Ħubeyb bin 'Adiyy 219
 Ħumuş 226
 Ħuzeyfe 261
 Ħübâbe 325
 Ħüseyn 204, 288, 290, 292, 293, 303,
 304, 310, 311, 312, 314, 315, 316,
 317, 318, 319, 320, 321, 324, 341, 364

H

Ħ'âce 'Atṭâr 140
 Hâdî 288, 366, 367, 368, 369, 370
 Ħadîce 178, 179, 180, 181, 182
 Ħâlid bin Velîd 243, 382
 Ħâlid İbn Beyicci/Nebih 251
 Ħâlîd İbn-i Esîd 238
 Ħâlîl 129
 Ħâlîl ibn-i 'Alî 357
 Ħânü's-şamâlik 367
 Ħârice bin 'Abdu'llâh 175

Hārūnu'r-reşīd 303, 343, 345, 346,
350, 359

Hātib bin Ebī Belta'a 236

Hātib bin Ebū Melīke 229

Haybān 208

Hayber Qal'ası 233

Herķil 163, 164, 166, 167, 226, 227, 228

Hişām bin 'Aş 163

Hişşām bin 'Abdu'l-melik 321

Hişşām bin 'Aş 164

Ḥorasān 357

Ḥorasān 351, 355, 359

Ḥoyzān 151

Ḥudeybiye 224, 296

Ḥuzeyfe bin Yemānī 223

I-i

'Irāk 260, 311, 346, 351, 363

'İsā 130, 143, 145, 149, 166, 178, 185,
191, 259, 295

'İbād bin Büseyr 379

İbn 'Abbās 149

İbn Ebī Ḥalef 216

İbn-i 'Adevī Rabī'a 171

İbn-i Cevzī 339

İbn-i Kumeyye 217

İbn-i Mervān 315

İbn-i Mes'ūd 183, 184, 198, 199, 246, 269

İbn-i Müslüm 331

İbn-i Ṭalāṭıla 194

İbn-i 'Ukāşe-yi Esedī 328

İbn-i Ziyād 314

İbrāhīm 149, 166, 185, 205, 311, 334

İbrāhīm bin Hişşāmü'l-Mahzūmī 305

İdrīs 128

İmām-ı Müstağfirī 299

İmām Müstağfirī 275, 304

İşhaq 145

İşhaq 129

İskenderiyye 167, 185, 230

İskender Zü'l-kameyn 167

İsmā'il 145, 357

İsmā'il 129

İsrā'il 145, 156, 169, 170, 171

K

Ka'b bin Lü'ey bin Gālibī 171

Ka'b bin Mālik 175

Ka'be'l-aḥbār 244, 245

Ka'bu'l-aḥbār 167

kal'a Ḥuneyn 238

Ḳatāde bin Nu'mān 218

Kerbelā 288, 293, 311, 312

ki Ebū Naşr Başrī 326

Kisrā 151, 152, 153, 154, 155, 221,
230, 231, 232

Ḳubās ibn Haşım 214

Küfe 275, 276, 288, 289, 293, 301,
303, 312, 314, 320, 326, 343, 348,
349, 355, 363, 364, 368

Kumeyl bin Ziyād 292

Ḳureyş 146, 147, 151, 155, 156, 160,
163, 172, 173, 174, 175, 179, 182,
184, 186, 189, 190, 192, 193, 195,
196, 198, 202, 212, 214, 217, 226,
237, 238, 250, 256, 270

L

Lūt 129

M

maḳām-ı Şi'b 195

maḳām-ı Şu'ayb 195

Manşib(?) bin 'Ömer 216

Manşür 'Ammār 335, 338

Manşür Devānīķī 325

Manşür ḫalīfe 330, 331, 335, 338

Māzinü'l-'Aşübe 201

Medāyin 347, 384

Medīne 159, 168, 182, 185, 202, 205,
207, 208, 209, 210, 213, 214, 216,
221, 232, 236, 244, 245, 250, 253,
258, 260, 261, 264, 265, 272, 305,
306, 313, 315, 316, 318, 321, 322,
323, 326, 329, 340, 343, 346, 348,
358, 360, 363, 364, 367, 371, 383,
387, 391, 392

Mehdī 288, 374

Mekketu'llāh 168, 175, 198, 214, 308,
382, 386

Me'mün bin Hārūnu'r-reşīd 351

Merd Şālih 276

Merv 355

Merve 128

Meryem 191, 259

Merzük bin Ḥalīd 356

Mescīdü'l-aḳşā 192

Mes'ūd bin Sa'īd 348

Meymün bin Behrām 383

Meyrese 178

Me'zen 201

Mışır 230

Mışr 273

Miḳdād 236

Mu'aviye 168, 169, 262, 263, 266, 295,
296, 299, 301, 307, 310

Mu'āz bin Cebel 242

Mu'āz ibn Cebel 144

Muḫammed 130, 132, 143, 146, 150,
155, 156, 157, 159, 161, 162, 167,
171, 172, 176, 177, 178, 179, 181,
182, 183, 184, 185, 186, 190, 193,
194, 195, 196, 197, 201, 202, 213,
216, 220, 226, 227, 229, 230, 231,
232, 235, 238, 245, 256, 257, 264,
270, 271, 285, 287, 288, 290, 301,
303, 315, 318, 321, 322, 325, 327,
337, 358, 360, 361, 362, 363, 364,
365, 368, 376, 377, 386, 391

Muḫammed Bākır 324, 325, 326, 327,
329, 363

Muḫammed bin 'Abdu'llāh'dur 294

Muḫammed bin Aḫmed 363

Muḫammed bin 'Alī bin Ḥüseyn 320, 321

Muḫammed bin 'Alī bin Mūsā bin
Ca'fer 90, 362

Muḫammed bin Manşür 373

Muḫammed bin Tırmızı 144

Muḫammed Ḥanīfiyye 319

Muḫammed Bākır 324, 325, 326, 327,
329, 363

Muḫammed bin 'Abdu'llāh'dur 294

Muḫammed bin Aḫmed 363

Muḫammed bin 'Alī bin Ḥüseyn 320, 321

Muḫammed bin 'Alī bin Mūsā bin
Ca'fer 90, 362

Muḫammed bin Manşür 373

Muḫammed bin Tırmızı 144

Muḫammed Ḥanīfiyye 319

Muḫammed Bākır 324, 325, 326, 327,
329, 363

Muḫammed bin 'Abdu'llāh'dur 294

Muḫammed bin Aḫmed 363

Muḫammed bin 'Alī bin Ḥüseyn 320, 321

Muḫammed bin 'Alī bin Mūsā bin
Ca'fer 90, 362

Muḫammed bin Manşür 373

Muḫammed bin Tırmızı 144

Muḫammed Ḥanīfiyye 319

Muḫammed Bākır 324, 325, 326, 327,
329, 363

Muḫammed bin Şu'be'ye 184

Muḫammed bin Ḥasan 374, 376, 377

Muḫtār bin 'Ubeyd 320

Muḫavvas 230

Mūsā 129, 145, 149, 182, 191, 337,
343, 346, 349, 364

Muş'ab bin 'Ömer 217

Mūsā-yı Kāzım 348

Mūsā-yı Kāzım 288, 329, 344, 345,
346, 347, 348, 349

Mu'tasid Ḥalīfe 377, 378

Mübäreku'l-Yemāme 246, 348

Müseleme-yi Kezzāb 284

Müslüm bin 'Abdu'llāh 348

Mütevekkil ḫalīfe 366, 367, 369

N

Nāfī' ibn-i Erzāk 329

Na'im 168

Naķī 288

Naşūra 178

Necāşī 147, 149, 190, 191, 244, 328

Necāşī'ye 147, 190, 244

Nehrevān 291

Nemestor 178

Nīl 143, 273, 274

Nişābūr 358

Nişābūr 357

Nūh 128, 149, 166

Nu'mān bin Beşīr 393

Nu'mān bin Münzir 152, 173

Nūşinvān 147

O-Ö

'Oşmān 260, 281, 282, 284

Oşmān 133, 152, 259, 260, 265, 281,
282, 283, 284, 305, 384, 393, 394

'Ömer 133, 168, 185, 188, 203, 212,
216, 225, 230, 233, 239, 245, 246,
252, 258, 259, 260, 272, 275, 276,
277, 279, 280, 284, 384, 389, 392

'Ömer bin el-Ḥaṭṭab 198

'Ömer bin Vehb 213

R

Râfi'-i Hadîf 266
Ravza-yı muṭahhara 348
Rigâne 197, 198
Rigâne / Rükâne 197
Rukiyye 281
Rûm 135, 163, 170, 222, 226, 228, 229,
314, 385, 389, 390
Rüstümü'l-esved 372

S-Ş

Sa'deddîn Hamevî 144
Sa'd kızısı Beşîr 223
Şafâ 150, 182, 183, 184, 188, 238, 345
Şafiyye binti 'Abdu'l-muṭṭalib 150
Şafvân bin Ümeyye 212
Sâ'ib 153
Sâ'ib bin Ebû Ceys 212
Sa'îd bin Cübeyr 312
Sa'îd bin Mâlik 305
Sa'îd bin Müseyyeb 385
Sa'îd bin Müseyyib 276
Sa'îd bin Zeyd 305, 378
Sa'îd ibn Zeyd 188
Ṭalḥa 261
Şâlih 128, 368
Şâlih bin Sa'îd 368
Sâre 236
Sâriye 272
Saṭih Ğassânî 172
Saṭih 152, 173
Sebî'-i Muḥâribî 219
Sefîne 388, 389
Sehl 208
Selâfe 218
Sellemetü'l-Ekva' 297
Selmân-ı Fâris 205, 206, 384, 385
Seyf Zi'l-yezen 160
Seyyibe 185
Ṭufeyl bin 'Amru't-ṭūsî 386
Ṭür 129
Ṭüs 355
Süfeyne 259

Süfyân 188, 210, 226, 227, 228, 238
Süfyân bin Hendeli 188
Süheyb 249, 385
Süheyl 208
Süheyl bin Ḥanîfe 216
Süleymân 130, 138
Şakîk-i Belhî 344
Şâm 152, 163, 168, 171, 176, 179, 188,
192, 209, 244, 279, 301, 364, 380
Şedâd bin 'Âd 167
Şem'un bin Yuḥannâ 295
Şeyḥ Cüneyd 279
Şik 173
Şîrûye 231, 232
Şît 128
Su'ayb 129

T

Tebük 239, 240, 241, 242, 243, 244, 392
Temîm-i Dârî 392

U-Ü

Uhbân 390
'Ukâşe bin Miḥşan 211
'Umeyr bin Vehb el-Cuḥami 212
'Umeyr bin Zeyd El-Ḥaṭemî 215
Utbe bin Melhem 358
'Utbe ibn Ebî Muḡayṭ 209
Ümmi Eymen 159
Ümmü Gülşüm 281
Ümmühâtü'l-mü'minîn 252
Ümmü'l-ḥâriş 310
Ümmü Ma'bed 203, 204
Ümmü Seleme 190, 267, 311, 388
Ümmü Selleme 298
Üseyd bin Ḥudayr 379

V

Vādîyü'l-ḳarâr 241
Varḳa bin Nevfel 182
Vef'dîni Mürre 244
Vehb 'Abd-i Menâf 160
Vehb bin 'Abd-i Menâf 175

Velîd bin Muḡîre 194
Velîd ibn Muḡîre 256
Velîd İbn Muḡîre 182

Y

Yaḥyâ 130, 310, 332
Yaḥyâ bin Bermekî 343
Yaḥyâ bin Zekeriyâ 312
Ya'ḳûb 129, 145
Ya'ḳûb bin Edhem 349
Yemen 144, 147, 160, 172, 175, 222,
231, 244, 245, 246, 247, 249, 275
Yeşrib 162
Yezîd bin 'Alî 276
Yûnus 129
Yûsuf 129

Z

Zamîre 156

Zekeriyâ 130
Zekî 372, 376, 377
Zekî 288
Zemaḥşerî 145, 203
Zenîre 190
Zeyd bin 'Alî 372
Zeyd bin 'Amr 342
Zeyd bin Erḳam 300
Zeyd bin Ḥârice 393
Zeyne'l-'âbidîn 288, 312, 315
Zî-Yezen 161, 173
Zübâb ibn-i Ḥâriş 199
Zübeyr 236, 260, 262, 309, 316
Zübeyr bin 'Alî 322
Zübeyr ibn Erḳam 314
Zührî 315
Zükeyn/Rükeyn (?) bin Sa'îd el-Müzenî
252
Zü'l-ḳameyn 194

SENÂYÎ MEHMED EFENDÎ'NİN ŞEVÂHİDÜ'N-NÜBÜVVE TERCÜMESİ

İranlı âlim ve şair Molla Câmî'nin *Şevâhidü'n-nübüvve li-takviyeti ehli'l-fütüvve* adlı eseri Türkçeye birden çok defa tercüme edilmiş olup bu tercümelere biri de XVI. yüzyılda yaşamış, Kanûnî Sultan Süleymân devri şairlerden Senâyi Mehmed Efendi'ye aittir.

“Delâilü'n-nübüvve” türü eserlerin bir örneği niteliğinde olan ve Hz. Muhammed'in dünyaya gelmesinden önce başlayıp vefatı ardından devam eden mucizeleri konu alan bu tercümede, Çehâr yâr-ı güzîn, E'imme-i isnâ aşer ve sahabe'nin menkıbelerine de yer verilmiştir. Manzum-mensur karışık yapıda olan eserde yer yer Senâyi'nin telif ettiği şiirlere de tesadüf edilmektedir.

Bu çalışmada, mevcut bilgilere göre beş yazma nüshası bulunan tercümenin edisyon kritikli metni ortaya koyulmuş; metin, şekil, muhteva, dil ve üslup özellikleri bakımından incelenmiştir. Senâyi Mehmed Efendi'nin bu tercümesi, edebî ve dinî açıdan kıymet arz eden bir yapıda olması dolayısıyla hem İslamî literatür hem de klasik Türk edebiyatının mühim eserleri arasında bulunmaktadır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

Tel. - Faks: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-6063-97-6

9 786256 063976